

ПОВОДОМ ОСАМДЕСЕТ ГОДИНА ОД ПРОБОЈА СОЛУНСКОГ ФРОНТА

Милча Мадрић
Зоја Ристовић

**УДРУЖЕЊЕ НОСИЛАЦА АЛБАНСКЕ СПОМЕНИЦЕ 1915–1916
ПОДРУЖНИЦА ВАЉЕВО (1938–1988); 1938–1989.**

ИСТОРИЈСКА БЕЛЕШКА

Историјат фонда

Формирано је као самостално Удружење на Оснивачкој скупштини одржаној 15. маја 1938. године, на иницијативу Главне управе у Београду,¹ која је предложила Правила али она нису прихваћена, пре свега због начина организације Удружења на нивоу Краљевине Југославије – да одбори буду формиран и у бановинским местима а пододбори у среским – са образложењем да би Одбор у Сарајеву као средишту Дринске бановине са далеко мањим бројем чланова имао надређену улогу над пододбором у Ваљеву. Скупштина је донела сопствена привремена Правила по којима је Удружење у Ваљеву самостално у свом раду, настојећи да се избори за статус Одбора у среским местима и за њихов значајнији утицај на политику Удружења а против централизације и злоупотреба у Главној управи. Изабрани су: Управни и Надзорни одбор, Суд части, председник и секретар Удружења.

За првог председника Управног одбора изабран је Светислав С. Протић, адвокат из Ваљева, за секретара Драгомир С. Јовановић, учитељ из Ваљева, за благајника Обрад Протић, пензионер из Ваљева, за чланове: Михаило Р. Јевтић, адвокат, Александар О. Ломић, потпредседник градске општине, Вукоман М. Трифуновић, књиговођа, Радисав О. Бељић, кафеџија, Милић Д. Милошевић, трговац, Чедомир Јанковић, земљорадник из Забрдице, Митар Алексић, земљорадник из Грабовице, Веља Ранковић, земљорадник из Беомужевића и Влајко Гођевац, земљорадник из Заруба. За председника Надзорног одбора изабран је Драго-

---

1 Упут пододбору Удружења носилаца "Албанске споменице", Главне управе удружења од 22. марта 1938. године, бр. 39, кут. 15, бр. пр. 1

љуб Ј. Самокресовић, инжењер из Ваљева, и за чланове: Радомир Кузмановић, банкарски чиновник из Ваљева, и Вукашин Ристивојевић, свештеник из Суводања. У Суд части су изабрани: за председника Влада Недељковић, адвокат из Ваљева, за секретара Свет. Ж. Дабих, жел. чиновник из Ваљева, и за чланове: Стојадин Милић и Сретен Димитријевић, пензионери из Ваљева.

Према усвојеним Правилима редовни чланови удружења могли су постати само носиоци Албанске споменице, а ванредни сва лица која су са војском, прешла Албанију 1915. године, уз обавезу плаћања чланарине. Чланове, добротворе и утемељиваче, као и остале чланове, примао је Управни одбор, уз обавезу да положи прописани новчани улог. Циљ Удружења је: „неговање љубави према отаџбини, чување успомена из минулих ратова, развијање моралних особина код чланова, заштита заједничких интереса и узајамна морална и материјална помоћ међу члановима”² Почетком јуна 1938, Удружење је имало 824, а средином наредене године 944 члана. На седници Скупштине, одржаној 6. октобра 1940, после више од две године залагања за промене у организацији удружења на државном нивоу и отвореног сукоба са дотадашњим руководством Главне управе, донета је одлука о прихватању статуса пододбора и приступању јединственој организацији, пошто је претходно дошло до персоналних промена у руководству Главне управе. Избијањем Априлског рата и окупацијом, Удружењу је – наредбом Крајскомандантуре за Србију, објављене 20. маја 1941. године – забрањен рад.³

После дугог прекида у својој делатности Удружење је обновило рад, на Оснивачкој скупштини 15. априла 1967. године у Београду под називом Удружење носилаца Албанске споменице СР Србије, са циљем да окупи и организује све живе носиоце Споменице, да прикупља материјал за израду спомен-књиге о повлачењу српске војске кроз Албанију, да ради на побољшању материјалног положаја својих чланова и да гаји „дружељубље, другарство и солидарност са борцима из НОР-а”⁴.

Подружница удружења у Ваљеву формирана је на Оснивачкој скупштини одржаној 27. јула 1967, на којој су изабрани Управни и Надзорни одбор, председник и секретар подружнице и усвојена Правила. За председника Управног одбора изабран је Светислав Милисављевић, за секретара и потпредседника Чедомир Милошевић, и за благајника Тихомир Марјановић. За председника Надзорног одбора изабран је Јован Ђорђевић а за чланове Радомир Михаиловић и Светислав Жуњић.

У овом периоду Подружница удружења у Ваљеву делује са знатно смањеним бројем чланова и у битно промењеним друштвено-поли-

2 ИАВ, фонд УНАС, кут. 15, бр. пр. 9

3 ИАВ, фонд Удружења, кут. 15, бр. пр. 32

4 Исто, кут. 15, пр. бр. 107

тичким околностима, пре свега на окупљању и организовању носилаца Споменице на територији општине Ваљево. До дана одржавања Оснивачке скупштине евидентирано је 139 живих ратника, носилаца Споменице. Касније се број чланова повећао на 406, да би временом опадао. До краја 1988. свео се на свега три, што је био основни разлог гашења Подружнице у Ваљеву, Одлуком њене скупштине од 26. децембра 1988, када је и званично престала њена активност.⁵

Начин сређивања и стање архивске грађе

Архивска грађа настала радом Удружења, преузета је од ствараоца 1. децембра 1988. године, у регистратурски сређеном стању и непотпуно сачуваном обиму (Ул. инв. бр. 399). Са грађом Архиву је предата и библиотека са канцеларијским намештајем и осталим инвентаром којим се Подружница служила. Три фото-албума са фотографијама носилаца Албанске споменице, са откривања споменика, прослава, ходочашћа и сахрана, предата су Архиву 20. маја 1997. од стране Друштва за неговање традиција ослободилачких ратова Србије – подружница Ваљево. Приликом преузимања архивске грађе и другог инвентара преосталог по престанку рада Подружнице удружења, сачињен је уговор са Архивом о опремању једне просторије, спомен-собе, у којој ће бити изложен инвентар и архивска грађа подружнице, са могућношћу коришћења и упознавања заинтересованих посетилаца са њиховим садржајем.

Фонд је архивски сређен у току 1996, на основу методског упутства а уз примену принципа слободне провенијенције.

Вршено је само излучивање дупликата и признаница. Грађа је сређена тематски а у оквиру ње хронолошки, књиге су обрађене према значају а фото-албуми су издвојени као посебна целина. Урађен је сумарни инвентар са детаљнијим информацијама о садржају значајније грађе која се састоји из 14 књига, 3 фото-албума и 6 кутија списа.

НАПОМЕНА КОРИСНИЦИМА СУМАРНОГ ИНВЕНТАРА

Значај и богатство фонда, детаљна систематизација и техничка обрада архивске грађе један су од разлога за објављивање сумарног инвентара.

Свака инвентарна јединица садржи рубрике: редни број у фонду, назив инвентарне јединице, годину и сумарну садржину. Поједине групе у сумарној садржини имају као додатак опис предмета битних за организацију и делатност творца фонда (налазе се у заградама).

---

5 Исто, књига записника са седница Скупштине, бр. Књ. 5

СУМАРНИ ИНВЕНТАР

Р. Назив бр. инв јед	Година	Сумарна садржина
-------------------------	--------	------------------

1. КЊИГА 1938-1940.

ЗАПИСНИЦИ СЕДНИЦА

(оснивачки збор, скупштина, седнице привремене управе,
управног и надзорног одбора)

од 2. IV 1938. до 14. X 1940.
бр. л. 16

Први састанак носилаца Албанске споменице (2. априла 1938. год. у Ваљеву је одржан први састанак носилаца Албанске споменице – зап. 2. април 1938. год.); оснивачки збор (17. априла 1938. год. на Цвети, одржан је оснивачки збор носилаца Албанске споменице у Ваљеву. Акламацијом, за свог председника, збор бира г. Мих. Јевтића, адвоката, за секретара Драгомира С. Јовановића, учитеља – зап. 17. IV 1938. год.); упис у чланство. (По издатим признаницама и наплаћеној уписници, крајем априла 1938. год. уписано је 168 чланова – зап. 27. IV 1938. год.); чланови привремене управе (У привремену управу изабрани су господа: Света Протић, Михаило Јевтић, Јован Тодорић, Драгомир Јовановић, Радисав Биличић, Вукоман Трифуновић, Обрад Протић, Драгољуб Гајић, Стојадин Милић, Митар Алексић, Сретен Димитријевић и Душан Ђелмаш. – зап. 17. IV 1938. год.); први редован збор (15. маја 1938. год. уз 800 присутних, одржан је I редован збор носилаца Албанске споменице у Ваљеву. На њему је основано Удружење. За председника је изабран г. Света Протић адвокат. Управа броји 11 чланова. Изабран је и Надзорни одбор и Суд части. – зап. 15. мај 1938. год.); избор управе Удружења, Надзорног одбора и Суда части; I седница Управног одбора; избор делегата за земаљску скупштину Удружења у Београду; ванредна скупштина Удружења; поздравни телеграм њ. величан. краљу Петру II; бројност чланства; допуна правила Удружења новим чланом (У правила Удружења унет је нов, 26-ти члан, који гласи: У случају престанка рада Удружења носилаца Албанске споменице у Ваљеву, сва његова имовина има се предати Удружењу „Ваљевска пахија“ у Београду које ће исту употребити за своје циљеве – зап. 2. IV 1938. год.); избор новог управног одбора, надзорног одбора и суда части; иницијатива да се у Ваљеву оснује пододбор и да се приступи Главној управи у Београд (На скупштини Удружења одржаној 6. октобра 1940. год. у кифани „Србија“, одлучено је да се Удружење прикључи Удружењу у Београду и постави његов пододбор у Ваљеву. – зап. 6. октобар 1940. год.); оснивање пододбора у Ваљеву; избор управе пододбора; прва седница пододбора – избор

председника, секретара и благајника; *предлог да се поводом 25-годишњице одступања кроз Албанију одликују сви чланови управног и надзорног одбора.*

---

2. КЊИГА 1967–1976.

ЗАПИСНИЦИ СЕДНИЦА

(годишња скупштина, седнице управног и надзорног одбора)

1967–1972 – од 7. VIII 1967. до 13. IV 1972.

1976 – 12. III 1976.

бр. л. 19

Пријем у чланство (*68 лица је уписано у чланство Подружнице крајем септембра 1967. год. јер су испуњавали услове предвиђене чланом 9, правила удружења – зав. 24. септембар 1967. год.*); избор председника и благајника Подружнице; уплата чланарине; прилог Подружници – новчана помоћ синдиката; прослава 50-годишњице пробоја Солунског фронта; захвалнице добротворима подружнице; прилог чланова за пострададе од земљотреса у Бања Луци; избор нове управе у 1970-ој години; организовање одласка у Битољ, посета Кајмакчалану; новчана помоћ Подружници од предузећа, установа, удружења; посета чланова Подружнице из Крагујевца.

ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ

1967-1973.

1967. год. – од бр. 1 до бр. 11

1968. год. – од бр. 12 до бр. 45

1969. год. – од бр. 1 до бр. 29

1970. год. – од бр. 1 до бр. 18

1971. год. – од бр. 1 до бр. 30

1972. год. – од бр. 1 до бр. 32

1973. год. – од бр. 1 до бр. 29

бр. л. 9

---

3. КЊИГА 1972 – 1976.

ЗАПИСНИЦИ СЕДНИЦА

(годишње скупштине, седнице управног и надзорног одбора)

од 23 IV 1972. до 25. IV 1976.

бр. л. 33

Годишња скупштина Подружнице; избор делегата за скупштину Удружења; иницијатива чланства да се војводи Живојину Мишићу подигне споменик; заједничке седнице управног и надзорног одбора;

помоћ Подружнице удружењу „1300 каплара” ради довршења споменика борцима Колубарске битке; штампање спомен-књиге „Србија у ратовима 1912-1918. год.”; усвајање нових правила; организовање свакодневног дежурства у просторијама Подружнице; бројност чланства; (*У септембру 1973. год. према подацима из Матичне књиге, број учлањених је 402, број умрлих 176 а у животу 226 чланова – зап. 27. април 1974. год.*) избор управе – Управног и Надзорног одбора и Суда части.

---

4. КЊИГА 1976–1983.

ЗАПИСНИЦИ СЕДНИЦА (седнице управног и надзорног одбора)

од 16 IV 1976.
до 26. VIII 1983.
бр. л. 66

Обилазак Српског гробља у Битољу, посета Кајмакчалану (1976. год.); полагање венаца и одавање поште погинулим на Церу, Текеришу, Мишару, Гучеву...; комеморација на Српском гробљу – Зејтинлик; уређење Војничког гробља из 1914-1918. год. у Ваљеву; 60 година од пробоја солунског фронта; посета Крфу и острву Видо; годишња скупштина – избор управе (1981. год.); полагање венаца на гробове: војводи Живојину Мишићу и војводи Радомиру Путнику; посета меморијалном центру „Јосип Броз Тито”; програми – планови путовања за 1983. годину; новчани прилог Подружнице Фонду за подизање споменика проти Матеји Ненадовић; путовање по местима западне Србије: Кадињача, Перућац, Тара, Титово Ужице, Радановци.

ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ

1976-1981.
1976. год. – од бр. 1 до бр. 94
1977. год. – од бр. 95 до бр. 147
1978. год. – од бр. 148 до бр. 221
1979. год. – од бр. 222 до бр. 252
1980. год. – од бр. 253 до бр. 307
1981. год. – од бр. 308 до бр. 341
бр. л. 21

---

5. КЊИГА 1984–1988.

ЗАПИСНИЦИ СЕДНИЦА (годишња скупштина, седнице управног и надзорног одбора)

од 24. II 1984.
до 26. XII 1988.
бр. л. 64

Годишња скупштина – усвајање извештаја о раду, доношење програма и планова рада, избор управе, избор делегата за скупштину Удру-

жења; брига о болесним и материјално необезбеђеним члановима; полагање венаца на Војничком гробљу 1914-1918. у Ваљеву, Партизанском спомен-гробљу на Петом пуку и на гробове, спомен-плочу у част изгинулим војницима Петог пешадијског пука „Краљ Милан” Дринске дивизије, такође на Петом пуку; прослава 70-годишњице од Церске и Колубарске битке; откривање спомен-плоче на згради Окружног суда у Ваљеву, као знак сећања на историјску седницу Врховне команде српске војске и владе – 8. новембра 1914. године; (*Поводом значајних догађаја 1914. год. на згради Окружног суда у Ваљеву, у којој је одржана седница Врховне команде Српске војске и владе, стари ратник Милић Милошевић, бив. трговац из Ваљева, открио је спомен-плочу, 8. новембра 1984. године. – зап. 25 II 1985.*); заједничке акције са СУБНОР-ом Ваљево, Савезом удружења ратника ослободилачких ратова 1912-1920, Друштвом за чување споменика и неговање традиције ослободилачких ратова Србије 1912-1920, из Београда; бројност чланства; (*У септембру 1985. године број чланова Подружнице је – 10. – зап. од 15. IX 1985; у децембру 1988. године број чланова Подружнице је – 3. – зап. 26. XII 1988.*); формирање одбора за фото-документацију Подружнице; поход трагом Колубарске битке; посете старим ратницима; учешће у прославама поводом годишњице ослобођења и победе над фашизмом (1986. год.); претплата на лист „15. септембар 1918”; новчана помоћ Подружнице за подизање споменика Вуку Стефановићу Караџићу и војводи Живојину Мишићу у Ваљеву; престанак рада подружнице; (*На годишњој скупштини Подружнице од 26. децембра 1988. год. донета је Одлука: – Престаје са радом, ликвидира се Подружница удружења носилаца Албанске споменице 1915, 1916. год. из Ваљева, закључно са 31. децембром 1988. год. због изумрлости чланства, чл. 65 Закона о друштвеним организацијама и удружењима грађана (Сл. гл. СРС бр. 24 од 30. априла 1982. год.) као и чл. 37 и 38 Статута подружнице од 29. маја 1981. године.) формирање ликвидационе комисије; (*Формира се ликвидациона комисија која ће извршити попис целокупне имовине Подружнице, њена дуговања, потраживања и готов новац. Комисију чине 3 члана: Софронић Александар, пред., Михаиловић Милош, члан и Ђерић Михајло, члан. – зап. 26. XII 1988*); предаја имовине Подружнице (арх. грађа, библиотека, инвентар) Историјском архиву у Ваљеву. (*Целокупна имовина Подружнице (осим новчаних средстава) предаје се Историјском архиву из Ваљева, што потврђује уговор бр. 14/88 од 1. XII 1988. год. укључен између Подружнице и Архива Ваљево, о уступању имовине Подружнице поменутом Архиву. – зап. 26. XII 1988*)*

---

6. КЊИГА   1982–1988.

СКРАЋЕНИ ДЕЛОВОДНИК

1982. год. – од бр. 1 до бр. 23
1983. год. – од бр. 1 до бр. 33
1984. год. – од бр. 1 до бр. 50
1985. год. – од бр. 1 до бр. 18
1986. год. – од бр. 1 до бр. 24
1987. год. – од бр. 1 до бр. 17
1988. год. – од бр. 1 до бр. 19

бр. л. 17

---

7. КЊИГА 1987–1988.

РЕГИСТАР ЧЛАНОВА ПОДРУЖНИЦЕ

А-III

бр. л. 26

---

8. КЊИГА 1987–1988.

РЕГИСТАР ЧЛАНОВА ПОДРУЖНИЦЕ

А-III

бр. л. 30

---

9. КЊИГА 1940–1941.

ДНЕВНИК КАСЕ

бр. л. 5

---

10. КЊИГА 1968–1972.

КЊИГА БЛАГАЈНЕ

бр. л. 17

---

11. КЊИГА 1974–1980.

КЊИГА БЛАГАЈНЕ

бр. л. 29

---

12. КЊИГА 1981–1985.
Свеска I

ДНЕВНИК БЛАГАЈНЕ

бр. л. 41

---

13. КЊИГА 1985–1988.
свеска II

ДНЕВНИК БЛАГАЈНЕ

бр. л. 37

---

14. КЊИГА 1988.

**КЊИГА – евиденција имовине
која се предаје Архиву: архива, библиотека, инвентар**

бр. л. 18

---

15. КЊИГА 1982–1988.

Доставна књига за пошту

бр. л. 35

---

16. КУТИЈА 1938–1989.

ОПШТА АРХИВА

бр. пр. 262
бр. л. 479
(1-262)

ПРЕПИСКА

1938. год.

Упут Главне управе удружења-Београд о начину издавања чланских легитимација – карата редовним члановима Удружења; привремена Главна управа удружења – Београд заказала је за 26. јун 1938. год. одржавање Прве изборне скупштине за избор Главне управе удружења; Први редован збор носилаца Албанске споменице-Ваљево, одржан је 15. маја 1938. год. на њему су усвојена Правила Удружења-Ваљево; (*Правила Удружења Ваљево*); упут Главне управе Удружења-Београд о начину организовања пододбора удружења; 15. маја 1938. год. основано је у Ваљеву Удружење носилаца Албанске споменице; (*Поводом оснивања Удружења носилаца Албанске споменице управни одбор донео је посебан документ – ОБЈАВУ – у којем се наводи циљ Удружења и позив старим ратницима, да се што пре учлане „-како би заједничким снагама могли заштитити своје интересе.“ – док. бр. 3, 21. мај 1938. год.*); у јуну 1938. год. Удружење-Ваљево броји 824 члана; (*У јуну 1938. године Удружење броји 824 члана – документ бр. 7 од 8. јуна 1938. год. упућен Удружењу носилаца Албанске споменице-Београд.*); позив за пленарну седницу Удружења у Ваљеву, ради одређивање делегата за Земаљску скупштину у Београду, 26. јуна 1938. год. списак (није потпун) уписаних чланова, носилаца Албанске споменице;

1939. год.

Извештај управног одбора Удружења са ванредног збора, одржаног 19. марта 1939. год. у Ваљеву; (*У извештају Управног одбора наводе се подаци да је Удружење на дан 19. III 1939. год. имало 944 уписаних чланова – извештај – 19. март 1939. год.*); позив на свечаност поводом освећења заставе III пододбора Удружења-

Београд; иницијатива пододбора-Скопље у остваривању и заштити права носилаца Албанске споменице (манифест, пројекат закона одликованих Албанском споменицом); поздравни телеграм краљу Петру II са збора у Ваљеву, 2. априла 1939. год.

1940. год.

Извештај о раду Главне управе Удружења носилаца Албанске споменице-Београд; 15. маја 1938. год. образовано је Удружење носилаца Албанске споменице у Каменици, општина каменичка, срез подгорски; записник са ширег састанка чланова Удружења, од 20. IX 1940; (*Састанку, поводом предстојеће реорганизације Удружења, присуствовао је секретар Главне управе г. Аца Марковић, из Београда. Утврђен је и датум (6. октобар 1940) одржавања скупштине, ради доношења одлуке о оснивању пододбора у Ваљеву. – док. бр. 2, 22. IX 1940. год.*); сугестије Главне управе Удружења-Београд у правцу оснивања Пододбора удружења у Ваљеву и намере, да се у среским местима оснују срески пододбори а у општинама повереништва; позив ради договора са изаслаником централне управе; извештај управе Удружења поднет на скупштини од 6. октобра 1940. год. записник скупштине (6. X 1940. год.) на којој је одлучено да се Удружење у Ваљеву припоји Удружењу у Београду и тако постане његов пододбор; записник Прве седнице Пододбора Управног и Надзорног одбора; списак чланова Пододбора удружења у Ваљеву који се предлажу за одликовање.

1941. год.

Пододбор удружења са седиштем у кафани „Краљевић Марко“ (1941) обавестио је Начелство среза ваљевског о стању готовог новца на штедњи код Хипотекарне банке и Поштанске штедионице. (*Пододбор Удружења обавештава Начелство среза ваљевског о предузетим мерама у вези наредбе Војног заповедника за Србију о забрани рада и оснивању нових удружења и организација – бр. 1, 20. мај 1941*)

1967. год.

Оснивачка скупштина Подружнице удружења носилаца Албанске споменице одржана је 27. јула 1967. год. у Дому армије у Ваљеву. Скупштину је отворио носилац Албанске споменице резервни потпуковник Светислав Милисављевић, судија Окружног суда у пензији.

За председника Подружнице изабран је Светислав Милисављевић (*Скупштину су поздравили представници Савеза бораца: Радомир Вићентијевић и Милован Дудић, представници ЈНА: мајор Јован Јоцковић, стари ратник, резервни потпуковник Драго Стојковић, скопом из Мрчића и председник Удружења пензионера Војв Милошевић; Носилац Албанске споменице резервни мајор Чедомир Милошевић упознао је скупштину са друштвеним правилима – зап. оснив. скупшт. од 27. јули 1967. год.*)

– Правила Удружења-Београд, донета је на оснивачкој скупштини 15. априла 1967. год. у Београду.

– Решење о упису у Регистар удружења грађана код СУП-а СО Ваљево. (Удружење је регистровано за подручје општине Ваљево под редним бројем 60. од 9. октобра 1967. године. – СУП Ваљево бр. 06-4085/6 од 9. октобра 1967. год.)

– Упутство за рад подружница Удружења носилаца Албанске споменице Београд.

– Неки од циљева Удружења: сарадња са Савезом бораца, јачање братства и јединства међу народима и народностима, код омладине јачање љубави према домовини, прикупљање материјала за израду спомен-књиге, за носиоце Албанске споменице издејствовати права која уживају борци из НОБ-а (У документу бр. 8 од 20. новембра 1967. год. и чл. 9 Правила, наведени су задаци и циљеви Удружења: – пружање помоћи сиромашним и оболелим члановима; – одржавање споменика и гробља изгинулих и помрлих ратника; – организовање групних посета чланова породица историјским местима из I и II светског рата, у земљи и иностранству; – успостављање пријатељских веза са удружењима старих ратника савезничких војски из I светског рата).

– На оснивачкој скупштини Удружења изабран је Управни и Надзорни одбор и извршено њихово конституисање. (На скупштини од 27. јула 1967. год. било је присутно 117 носилаца Албанске споменице, од укупно 139 евидентираних. – из извештаја Савеза пензионера Ваљево, бр. 406/67).

1968. год.

– Обавештење Удружења-Београд, о програму прославе и обележавању 50-годишњице пробоја Солунског фронта – (бр. 535, од 3. VIII 1968. год. Београд).

– Извештај Подружнице удружења у Ваљеву о прослави 50-годишњице пробоја Солунског фронта.

Подружница удружења Ваљево, обавештава Удружење у Београду да је у Ваљеву прослава 50-годишњице пробоја Солунског фронта „Проведена лепо и успешно”, 22. септембра 1968. год. (После парастоса у ваљевској цркви, 200 чланова Удружења у свечаној поворци прошло је кроз град; На Војничком гробљу је одржана комеморација и положени венци Удружења, Савеза бораца и Социјалистичког савеза; У Скупштини града, за све учеснике, одржан је свечан пријем; Учеснике у прослави је поздравио председник општине инг. Слободан Миливојевић; Истог дана увече, у сали Дома културе одржана је свечана академија на којој је приређен културно-уметнички програм и евоциране успомене на догађаје везане за пробој Солунског фронта – извештај бр. 39 од 21. октобра 1968. год.)

1969. год.

Удружење Београд доставља подружницама у Србији упутства и обавештења о:

- упису нових чланова
- бесплатној возњи аутобусом за носиоце Албанске споменице
- штампању спомен-књиге и спомен-албума
- напорима да се побољша материјални положај и здравствена заштита бораца, учесника Првог светског рата
- организовању путовања у Грчку и Француску

– организовању приредбе „Вече старих ратника“ у Београду у Дому синдиката, у корист пострадалих од земљотреса у Бања Луци и Босанској Крајини.

1970. год.

– Одвојени извештај групе – чланова Управног одбора у коме се говори о извесним неправилностима у раду Удружења и износе оптужбе против легално изабраног руководства и председника, академика др Косте Тодоровића. *(Удружење у Београду обавештава подружнице у Србији о оптужбама и неистинама које пред одржавање скупштине (12. мај 1970. год.) шире чланови ново-основаног и неколико чланова Управног одбора овог Удружења – док. бр. 8, 4. мај 1970)*

– Помоћ СО Ваљево у износу 5.600 динара Подружници, ради штампања књиге „Албанска голгота“ и посете значајним местима из Првог светског рата: Видо, Зејтинлик, Крф и др. места.

1971. год.

– Штампана Правила Удружења-Београд (1971. год.) усвојена на скупштини Удружења одржаној у Београду, 12. маја 1970. год.

– Подружница у Ваљеву, обавештава Удружење у Београду, да има 231 члана који не уживају бесплатно лечење а сиромашног су стања.

док. бр. 4, од 9. јануара 1971. год.

– Прикупљање новчане помоћи од радних организација ради обиласка значајних историјских места из Првог светског рата: Зејтинлик, Кајмакчалан, Крф, Косово Поље, Жича, Струганик и друга места.

– Распис бр. 446 од 28. априла 1971. год. којим Удружење-Београд тражи од Подружнице из Ваљева извештај о материјалном положају, бесплатном лечењу и бројном стању чланова. – *(Подружница у Ваљеву у вези расписа (бр. 446, од 28. априла 1971) обавештава Удружење у Београду, да на крају 1970. год. има 382 уписана члана. У међувремену су умрли 33 члана, тако да је на крају године Подружница остала са 309 чланова)*

– Одлуком Радничког савета ЖТП-Београд (бр. 8469/70 од 11. децембра 1970. год.), одобрен је бесплатан превоз учесницима Солунског фронта на пругама ЈЖ. – *(док. бр. 15, од 5. VI 1971. год.)*

– Извештај о раду Подружнице за шест месеци 1971. године. – *(У 6-то месечном извештају о раду упућеном Удружењу у Београду, Подружница у Ваљеву наводи, поред осталог и следеће податке: – да Подружница броји 384 чланова од којих је до данас (25. јул 1971. год.) умрло 102 члана; – да су чланови Подружнице посетили: Крф, Солун, Кајмакчалан, Битољ, Косово Поље, Жичу; – да им је обезбедена бесплатна возња и здравствена нега; – да су у свему имали разумевање и подршку од општине Ваљево, Синдиката и борацке организације. – док. бр. 18, од 25. јула 1971. год.)*

1972. год.

– Обавештење да у другој половини 1972. год. поводом јубиларне 60-годишњице Кумановске битке, у издању Подружнице, излази из штампе спомен-књига под насловом „Србија у ратовима 1912-1918“, са

освртом на ваљевски крај. – 16. јул 1972. год. (Штампање књиге „Србија у ратовима 1912-1918. год.“ – док. бр. 17; 21; 29)

– Преписка са подружницама из Пирота, Шапца, Т. Ужица. – док. бр. 5, 23, 25.

– Обавештење о одржавању Друге редовне годишње скупштине Удружења-Београд (22. октобар 1972. год.) – док. бр. 28, од 10. октобра 1972.

– Правилник (пословник 1972. год.) и извештај о раду (1970-1972. год.) Суда части Удружења-Београд.

1973. год.

– Извештај председника Подружнице Саве Радосављевића о проблемима који су се појавили у вези штампања књиге „Србија у ратовима 1912-1918“ – док. бр. 3, 23. II 1973.

– Уговор о обезбеђењу здравствене заштите учесника НОР-а и ранијих ратова – док. бр. 20, 21. VIII 1973.

– Новчана помоћ радних организација Подружници – док. бр. 12, 14, 17

– Правила Удружења подружнице-Ваљево – (Правила (правилник) Удружења носилаца Албанске споменице, подружнице Ваљево донета на Скупштини, 10. октобра 1973. године.)

– Општинској конференцији ССРН – Ваљево достављени основни подаци о раду Подружнице. – (Одговор Општинској конференцији ССРН Ваљево на упитник у коме се наводе основни подаци о: оснивању, чланству, организовању, правилима, програму рада и извештају, структури и политичкој припадности чланова, кадровима ангажованим у раду подружнице, условима рада и другим проблемима Удружења – Подружнице. – (док. бр. 28, од 28. децембра 1973. године); Подружница у Ваљеву има 402 уписана члана од којих је живих 185. – (док. бр. 28, од 28. децембра 1973. године)

1974. год.

– Записник редовне годишње скупштине Подружнице у Ваљеву, одржане 27. априла 1974. године. – (Подружница у Ваљеву има 402 уписана члана, од којих је 226 живих. – док. бр. 19, 6. мај 1974)

– Извештај о раду Подружнице за период јун 1973 – април 1974: избор Управног одбора, Надзорног одбора, Суд части и делегата за скупштину Централне управе; председник Подружнице др Владимир Ђуровић (1973). – док. бр. 19, 6. мај 1974.

– Записник заједничке седнице Управног одбора, Надзорног одбора и Суда части. – док. бр. 19, 6. мај 1974.

– Избор почасних чланова Подружнице; (За учињене услуге, Скупштина Удружења донела је одлуку (27. 04. 1974) да се Димитрије М. Драшковић, адвокат из Ваљева, прогласи за почасног члана – док. бр. 24, 16. мај 1974; Младен Петровић, наставник из Ваљева, проглашен је за почасног члана Удружења у Ваљеву. – док. бр. 478, 14. октобра 1974. год.)

– Ово удружење добило је на поклон књигу „Тешка времена“ аутора Мирослава Голубовића, добровољца и браниоца Београда 1915. – док. бр. 10, 13. март 1974;

– Удружење – Београд обавештава да је из штампе изашла књига „Добротворна мисија за Србију у I св. рату“ и плоча „Албанска голгота“ – док. бр. 60, 25. окт. 1974;

– Допис да је из штампе изашао Спомен-албум посвећен нашем највећем војничком гробљу Зејтинлик у Солуну. – без дел. броја;

– Новчана помоћ Подружници од ИПК „Србијанка“, Ваљево. – док. бр. 66, 27. новембра 1974.

1975. год.

– Новчана помоћ Подружници од Предузећа за путеве „Београд“ – ООУР Ваљево, Фабрике вијака „Градац“, предузећа „Крушник“. – док. бр. 7, 12. IV/1975; док. бр. 15, 19. VI/1975; док. бр. 70, 25. IX 1975.

– Допис, Удружења-Београд, којим се потврђује став скупштине (1974) да се изгинулим нашим и савезничким ратницима учесницима пробоја Солунског фронта 1918, подигне споменик на нашој, а не на грчкој територији – док. бр. 37, 24. септембар 1975.

– Друштво за чување и подизање споменика ратницима из ратова до 1920. године, обавештава Подружницу у Ваљеву о прослави 60-годишњице од повлачења српске војске преко Албаније и Црне Горе и откривању Спомен-плоче у Говину (Крф) где је српска војска вршила искрцавање од јануара до марта 1916. године – док. бр. 14, 12. јун 1975. док. од 3. августа 1975.

1976. год.

– У вези акта СО Ваљево од 13. новембра 1975. године, Подружница у Ваљеву доставила је извештај о правном статусу ове организације. – (Назив организације: Удружење носилаца Албанске споменице 1915–1916. Подружница Ваљево; – Оснивање: 27. јул 1967. године; Регистрација: Секретаријат унутрашњих послова у Ваљеву под бр. 63/3.212–30, 14. VI 1973. године; – Подружница је при оснивању имала 404 уписаних чланова, а данас има 160 живих чланова; – Седиште Подружнице је у улици Вука Караџића бр. 16; – Власништво зградe: Синдикат Ваљево; – Подружница има свој Статут; – Председник Подружнице је Миливоје Урошевић; – Секретар Подружнице је Сава Радосављевић; – Ова организација нема свој буџет али добија новчану помоћ од радних организација, установа и појединачних добротвора; – Запослено особље је на добровољној основи. – извештај СО Ваљево, док. бр. 67, 15. I 1976)

– На захтев СО Ваљево бр. 40-61 од 22. III 1976. Подружница у Ваљеву доставила је основне податке о раду и правном статусу. – (Од оснивања (1967) ова Подружница је учланила 402 члана од којих је данас у животу око 150) – извештај СО Ваљево, док. бр. 72/7, 22. III 1976)

– На скупштини од 22. III 1976. године Подружница у Ваљеву усвојила је предлог Иницијативног одбора да се створи Савез удружења ратника ослободилачких ратова Србије 1912-1920. године у који улазе: Удружење носилаца Албанске споменице, Удружење бораца ослободилачких ратова 1912-1920, Удружење добровољаца 1912-1918. год., Удру-

жење носилаца Карађорђевог звезде, Удружење ђака „1300 каплара“, Београдска секција „Poali d'Ogion“ Савез бораца Истока.

На истој седници изабрани су и делегати за оснивачку скупштину: Здравко Марковић и Милан Ђукановић. – записник од 22. III 1976 – (После вишегодишње сарадње на иницијативу Републичког одбора СУБНОР-а и ССРН-а Србије, 13. јуна 1976. године, створена је јединствена организација под називом Савез ратника ослободилачких ратова Србије 1912–1918. – док. бр. 56/76, 10. XII 1976, Београд)

– На редовној годишњој скупштини (председавао најстарији члан Обрен Радовановић) од 27. априла 1976. изабрано је ново руководство Подружнице и потврђена ранија „...сагласност ради сједињења са осталим ратницима у једно јединствено удружење свих ратника“. – записник бр. 14/76 од 27. априла 1976;

– Обавештење Удружења-Београд о одржавању IV редовне годишње скупштине (6.V 1976) на којој ће се донети одлука о оснивању Савеза ослободилачких ратова Србије 1912-1918. – док. бр. 16, 23. IV 1976;

– На Оснивачкој скупштини Савеза ратника ослободилачких ратова 1912-1918, за члана пленума Главног одбора изабран је Светислав Дражић, члан Управног одбора Подружнице. – док. бр. 31, од 23. јуна 1976;

– После посете Кајмакчалану и другим историјским местима секретар, Сава Радосављевић, упутио је писмо Команди гарнизона у Битољу и п. пуковнику Павловићу у коме износи лепе успомене ратника са овог путовања и захваљује се на посети. – док. бр. 51, од 13. августа 1976;

– Подружница у Ваљеву упутила је допис новинско-издавачкој кући „Политика“ у којем наводи податке о свом раду и статусу и моли за новчану помоћ. (Од оснивања (1967) ова Подружница је учланила 406 ратника из Првог светског рата, од којих је данас у животу 135, ниједан млађи од 79 година – док. бр. 55, 23. август 1976)

– Удружење-Београд обавештава ову Подружницу да ће се 11. новембра 1976. године на Зејтинлику код Солуна, одржати свечана прослава Дана примирја у Првом светском рату. – док. бр. 84 од 2. новембра 1976.

1977. год.

– Удружење-Београд обавештава Подружницу у Ваљеву да је послало 2 примерка књиге „Српско војничко гробље на Зејтинлику“. – док. бр. 101, 18. III 1977.

– Молбе за доделу новчане помоћи (Робна кућа „Београд“, Фабрика коже „М. Китановић“, Новинска кућа „Политика“). – док. бр. 134 од 13. X 1977; док бр. 103 од 19. IV 1977; док. бр. 173 од 22. XI 1977.

– На захтев Удружења у Београду, Подружница у Ваљеву доставља податке да до данас има 136 живих чланова, од којих су 31 пензионер и 105 земљорадника. – док. бр. 106 од 23. V 1977

– Савез ратника ослободилачких ратова 1912-1918. шаље (10. августа 1977) овој Подружници први број листа „15. септембар 1918” с позивом на претплату. – *служб. 25. VIII 1977*

1978. год.

– Подружница „Војвода Мишић” из Мионице, преко ваљевске подружнице, Удружењу у Београду доставља податке о родној кући Живојина Мишића. – (*У извештају се наводи да је кућа војводе Живојина Мишића у Струганику стављена под заштиту државе, реновирана у 1977. години и да ће се у њој поставити музеј у две собе; Постојећи пут од 2 км биће проширен и оспособљен за коришћење. – изв. б/78 од 7. III 1978*)

– Уређење старог Војничког гробља из Првог светског рата. – (*На скупштини (7. априла 1978) Подружница је донела одлуку да се старо Војничко гробље из Првог светског рата уреди, обнови и постави нова плоча са натписом „Војничко гробље из 1914-1919”. – зап. скупш. 7. IV 1978.*)

– Удружење из Београда обавештава Подружницу у Ваљеву да се у даљем раду треба држати старих правила Удружења које је основано 1924. године а обновљено са својим подружницама 1967. год. – *док. бр. 128 од 21. IV 1978.*

– Удружење из Београда доставља Подружници из Ваљева детаљан програм јубиларне прославе, обележавања 60 година од пробоја Солунског фронта. – *док. бр. 188 од 21. VIII 1978. – (Поводом ове прославе, у Београду ће се 15. септембра одржати свечана академија, отворити изложба фотографија, положити венци на грчким, српским и француским гробљима и др. – док. бр. 249, 15. VIII 1978.)*

– Молба ваљевској општини за новчану помоћ, са подацима о члановима Подружнице. – *док. бр. 221 од 11. 12. 1978.*

1979. год.

– Ова Подружница упућује захтев за финансијску помоћ СО Ваљево, Ваљевској пивари, Општинском одбору СУБНОР-а и „Стрели експрес” с образложењем, да нема програм рада јер не може унапред да планира своје приходе и расходе и да се издржава од добровољних прилога својих добротвора. – *док. бр. 222 од 15. I 1979.*

1980. год.

– Подружница у Ваљеву обавештава Координациони одбор за прославе при ОК ССРН-у, да је својим програмом одредила дане прослава и то: Косовска битка (28. јун), пробој Солунског фронта (15. септембар) и Дан победе над непријатељем (11. новембар). – *док. бр. 271 од 6. VIII 1980.*

– Списак радних организација и установа које су упутиле помоћ Подружници на име посета Војничког гробља Зејтинлик у Солуну, острвима Крф и Виду у времену од 7. до 11. новембра 1980. год.

– Редовна годишња скупштина Подружнице одржана је 12. јула 1980. и на њој је изабрана нова управа. – *зап. од 12. јула 1980.*

1981. год.

– На редовној скупштини Подружнице (29. мај 1981) изабрани су нови органи, Управни и Надзорни одбор. Усвојен је нов Статут и програм посета историјским местима из Првог светског рата. – *зап. од 29. маја 1981.*

1982. год.

– Списак предузећа и установа, даваоца новчане помоћи Подружници у Ваљеву. – *док. од 30. јануара 1982.*

– Удружење-Београд обавештава Подружницу у Ваљеву да у складу са статутом, изврши избор новог руководства и о томе обавести централну управу. – *док. бр. 66, 13. VIII 1982.*

– Подружница из Ваљева упутила је допис једном броју месних канцеларија од којих тражи да из матичне евиденције о старим ратницима са њиховог подручја, доставе податке. – *док. бр. 1/82 од 1. јула 1982.*

1983. год.

– Поводом годишњице пробоја Солунског фронта Подружница је, са ратницима и њиховим потомцима организовала посету Битољу и Кајмакчалану, у времену од 3. до 6. јула 1983. године. – *документа број: 1/83 од 24. II 1983; 14/83 од 23. VI 1983; 15/83 од 23. VI 1983; 18/83 од 22. VIII 1983.*

– Списак претплатника (32) на лист „15. септембар 1918” за 1983. годину. – *док. бр. 4/83*

– На седници Управног и Надзорног одбора (24. II 1983) усвојен је Програм рада и похода Подружнице. – *одлука од 24. II 1983.*

1984. год.

– На заједничкој седници Управног и Надзорног одбора (24. II 1984) донет је Програм рада за 1984. годину.

– Обраћање радним организацијама за хуману помоћ, коју би ратници користили да последњи пут посете места која су била од пресудног значаја за победу Савезника у Првом светском рату (Зејтинлик, Поликастрон и др.) – *док. бр. 6/84 од 27. III 1984.*

– Усаглашавање Статута Подружнице са законским прописима. – *док. бр. 5/84 од 27. III 1984.*

– За скупштину Удружења у Београду (10. јун 1984) ова подружница је делегирала три члана: Марковић Здравка, Ристивојевић Вукашина и Мирковић Живорада. – *док. бр. 17/84 од 6. VI 1984.*

– Подружница из Ваљева доставила је Савезу бораца НОР-а Ваљево податке о броју својих чланова. – *(Списак живих чланова (23) – старих ратника носилаца Албанске споменице. – док. бр. 23/84 од 28. VI 1984.)*

– Председник Подружнице, Коста Кашиковић, обавештава јавност и ратне другове да је у овој години умрло 8 ратника, носилаца Албанске споменице, међу којима су: Васић Радомир, Симић Светислав, Радосав-

љевић Саво, Ђурић Божидар, Јанковић Милорад, Ристивојевић Вукашин, Пушић Милорад, Урошевић Јован. – 14. XII 1984, Ваљево

– Обавештење, да је Подружница распоређена у просторије Савеза омладине, у згради друштвено-политичких организација. – 17. XII 1984. год.

– Подаци о откривању спомен-плоче на згради Окружног суда у Ваљеву, 8. новембра 1984. године. – 24. XII 1984.

1985. год.

– На заједничкој седници Управног и Надзорног одбора (25. II 1985) усвојен је програм – план рада за 1985. годину.

– Марковић Живорад, секретар, обавештава чланове да је, вишегодишњи председник Подружнице, Коста Кашиковић, преминуо на дан 7. септембра 1985. и да ће се 15. септембра 1985. год. извршити полагање венаца на Војничком гробљу из 1914-1918. и Партизанском спомен-гробљу у Ваљеву, а поводом 67-годишњице пробоја Солунског фронта и 41-годишњице ослобођења Ваљева. – док. бр. 13/85, од 9. IX 1985.

– Ова Подружница обавештава Удружење у Београду да је изабрана нова управа Подружнице; да је на спомен-плочу, изгинулим војницима V пешадијског пука Дринске дивизије „Краљ Милан”, положено цвеће; у истом допису наводе се подаци да је преко 400 чланова, колико их је било приликом оснивања Подружнице у Ваљеву 1967. године сада остало у животу само 11. – (У допису од 11. X 1985. наводе се имена 11 чланова Подружнице: Мирковић Живорад – Ваљево; Милошевић Милић – Сплит; Јеремић Гаврило – село Пауне; Ковачевић Бранислав – село Пауне; Урошевић Миливоје – село Шушовка; Марковић Здравко – село Попучке; Дражић Светислав – село Ђсомужевих; Романовић Саво – село Јеслић; Андрић Тома – село Коњуша; Стојковић Михаило – село Стрмна Гор; Митровић В. Никодим – село Гуњаци – док. бр. 15/85, 11. X 1985)

1986. год.

– У вези дописа СО Ваљево бр. 40.40/84-03 од 15. јануара 1986. ова Подружница извештава ваљевску општину о свом плану рада и програму посета историјским местима из Првог светског рата, у 1986. години.

– За извршење програма и плана рада, подружница моли општину да повећа новчану помоћ.

– Управни одбор Подружнице из Ваљева, на седници од 15. II 1986. усвојио је програм рада. – сл. 30. 04. 1986.

– Новчану помоћ Подружници одобрили су: Земљорадничка задруга у Ваљевској Каменици и Електродистрибуција у Ваљеву. – док. бр. 372 од 8. 05. 1986; док. бр. 231 од 13. 05. 1986.

– Ова Подружница обавештава ваљевску пошту да се њена канцеларија, од 1. априла 1986. налази у Железничкој улици бр. 12. – док. бр. 12/86 од 5. 05 1986.

1987. год.

– На седници Управног одбора од 21. фебруара 1987. усвојен је Програм рада Подружнице за 1987. год. – 21. фебруар 1987.

– Ова Подружница обавештава ратнике и радне организације да је Милић Милошевић, председник ове Подружнице преминуо и да је уз све војне почести сахрањен у Алеји заслужних грађана на Новом гробљу у Београду. – док бр. 9/87 од 15. 07. 1987.

– Као и раније, Подружница и ове године организује посету историјским местима из Првог светског рата (Зејтинлик, Поликастрон, Кајмакчалан и др.) па тим поводом, моли и обраћа се за новчану помоћ радним организацијама, да омогуће одлазак старим ратницима од којих је у животу њих шесторица. – док. бр. 11/87 од 11. 09. 1987.

1988. год.

– На седници управног одбора, 14. II 1988. Подружница је донела програм рада за 1988. – 14. фебруар 1988.

– Ова Подружница обавештава Извршни савет СО Ваљево, да има жива свега 3 члана и да ће ове године доћи до расформирања Подружнице јер иста, по закону, не може даље да остане обзиром на недовољан број чланова.

– Подружница је одлучила, да своју имовину преда Историјском архиву у Ваљеву, где ће се архивска грађа о раду Подружнице и појединим њеним члановима подробније проучавати. – док. бр. 3/88, 6. 07. 1988. – (Уговор о преузимању и коришћењу архивске грађе и остале имовине између Удружења и Архива у Ваљеву. – док. бр. 14/88 од 1. XII 1988.)

– Подружница обавештава СО Ваљево, Социјалистички савез Ваљево, Центар за социјални рад „Колубара“, Ваљево, Секретаријат за унутрашње послове и Службу друштвеног књиговодства Ваљево, да је на скупштини Подружнице, 26. XII 1988. донета одлука о престанку рада Удружења. – (26. децембра 1988. год. одржана је скупштина Удружења носилаца Албанске споменице 1915-1916 – подружнице из Ваљева на којој је донета одлука о престанку са радом – ликвидацији наведене подружнице, закључно са 31. децембром 1988. год. – због изумрлости њених чланова – док. бр. 14-18/88, 28. децембар 1988)

1989. год.

На основу одлуке Скупштине Подружнице од 26. 12. 1988. ЗСУП у Ваљеву, донео је решење, којим се брише из регистра друштвених организација и удружења грађана Подружница удружења носилаца Албанске споменице 1915-1916. – Ваљево, уписана у поменути регистар код ЗСУП-а под бројем 45, са разлога смањена броја чланова испод 10 због изумрлости чланова. – (На захтев Подружнице Удружења носилаца Албанске споменице 1915-1916. из Ваљева ради брисања из регистра друштвених организација и удружења грађана код ЗСУП-а Ваљево а на основу чл. 65 Закона о друштвеним организацијама и удружењима грађана (Сл. гл. СРС бр. 24/82) и члана 124 Закона о општем управном поступку (Сл. лист СФРЈ бр. 32/78), ЗСУП-Ваљево донео је решење, којим се брише из регистра друштвених организација и удружења грађана Подружница из Ваљева уписана у регистар ЗСУП из Ваљева под бр. 45. – док. бр. 212-1 од 20. II 1989)

**ПРОГРАМИ, ИЗВЕШТАЈИ, СПИСКОВИ
И ПРИСТУПНИЦЕ**

бр. пр. 236
бр. л. 496

(263-498)

– Програми и обавештења о организовању посета значајним историјским местима из I и II светског рата у организацији Удружења из Београда и Подружнице у Ваљеву.

– Извештај о обиласку историјских места у Грчкој, Македонији, Србији. – *(Удружење из Београда обавештава подружницу у Ваљеву, да ће се поводом обележавања 60-те годишњице преласка српске војске и народа преко Албаније 1915. године, организовати посета значајним историјским местима из Првог светског рата (Зејтинлик, Крф, Видо...) – док. бр. 138, 139 од 24. 06. 1975; док. бр. 312 од 24. 11. 1975; „Друштво за чување споменика и неговање традиције ослободилачких ратова Србије“ из Београда и Подружница из Ваљева, поводом 70-годишњице Церске битке, организовали су 26. августа 1984. године, прославу на Текеришу. – док. од 25. 08. 1984; Поводом прославе 70 година од Колубарске битке у Лазаревцу је, 15. децембра 1984. године, одржана пригодна прослава којој су присуствовали и чланови Подружнице из Ваљева – док. од 15. 12. 1984; Управа Подружнице у Ваљеву, поводом отварања родне куће војводе Живојина Мишића, организовала је посету овом значајном историјском месту и манастиру Боговађа. Тим поводом, одржан је пригодан уметнички програм у коме су учествовали КУД „Иво Лола Рибар“ из Београда, хор „66 девојака“ из Шапца, драмски уметници Миша Јанкетић и Јован Милићевић, као и првак Београдске опере, Никола Митић. – док. од 10. 08. 1987)*

- Спискови чланова Подружнице, учесника организованих похода.
- Приступнице чланова Удружења 1941.
- Картоотека чланова Удружења (А-Ш).

**ПРИСТУПНИЦЕ, ИЗВОДИ ИЗ
МАТИЧНИХ КЊИГА И ПОСМРТНИЦЕ**

бр. пр. 130, бр. л. 139
бр. пр. 106, бр. л. 109
бр. пр. 402, бр. л. 417
бр. пр. 17, бр. л. 33
(499-1153)

- Молбе за пријем у чланство Удружења (изјаве сведока и одлуке по молбама за пријем у чланство од А-Ш за године 1967-1970. 1972-1975)
- Изводи из матичне књиге рођених за чланове Удружења; А-Ш.
- Изводи из матичне књиге умрлих за чланове Удружења; А-Ш.

– Посмртнице и посмртни говори (1969, 1984-1989)

---

19. КУТИЈА 1967-1988.

СПИСКОВИ

бр. пр. 91 бр. л. 142

- Оснивачких улога Подружнице;
- Редовних чланова и добротвора Подружнице;
- Учесника ослободилачких ратова Србије до 1918. из Жабара, погинулих за слободу отаџбине;
- Ратника од 1912-1919. са подручја Рађевине носиоца високих одликовања;
- Официра-ратника који су носиоци појединих одликовања из минулих ратова;
- Чланова, носилаца Албанске споменице, умрлих до 23. априла 1972. године;
- Носилаца Албанске споменице са подручја Ваљева;
- Остали.

„Билтен” – лист Удружења носилаца Албанске споменице 1915-1916. Београд (бројеви од 1 до 33 за године 1969-1976)

ФИНАНСИЈСКА АРХИВА

- Благајничка документа (1977, 1978, 1980-1988)
- Завршни рачуни (1971, 1978, 1980-1988)

---

20. КУТИЈА

ФОТОКОПИЈЕ:

бр пр 22, бр л. 85

Списак лица која су ван састава војних јединица прешла Албанију 1915-1916. па по том упућена у Енглеску на школовање; Списак лица која су у току првог светског рата интернирана у логор у Нежилдр, у Мађарској; Списак чланова, носилаца Албанске споменице, по селима на подручју општине Ваљево; Војничко гробље 1914-1918. у Ваљеву; Списак изгинулих и помрлих на територији Ваљева и ваљевској болници 1915-1918. сахрањених на Војничком гробљу у Ваљеву а према књигама сахрањених у гробљу са бројевима парцела; О старим ратницима са подацима о њима с надгробних споменика на: – црквеном плацу у Каменици; – код цркве на Плавању у Осладићу; – гробљу осладићком, заселак Илићи; – гробљу осладићком, заселак Вучићевих; – гробљу

осладићком, заселак Малетић; – гробљу каменичком, заселак Ивановић; – гробљу плавањском.

Жртве које се не смеју заборавити: – сахрањени у Алжиру; – сахрањени у Бизерти; – сахрањени у гробници Видо; – сахрањени у Говину; – сахрањени у Ипсусу; – сахрањени на острву Лазарету; – сахрањени у Тунису; – сахрањени у Феривилу; – сахрањени у Орану, Бону, Филипвилу, Гелми, Суси, Блиди, Шершилу; – сахрањени у Фустапидини, Стронгили, Ахилеону, Матијасу, Брагањотици, Костанији, Катуништу, Морантици, Мезонги, Острови, Аналипсосу, Фриули, Коренциони, Мандуки, Перани и у Кораћани-у; – умрли на Крфу, али нема података где су сахрањени.

Учесници у ратовима 1912-1918.

Споменице, уверења објаве

Мапе: Церска битка (12-15. август 1914); Церска битка (15, 16. август 1914); Колубарска битка (3-15. септембар 1914); Колубарска битка (16. новембар-2. децембар 1914)

---

21. КУТИЈА

бр. пр. 402, бр. л. 402

Попуњени обрасци са подацима о члановима Удружења носилаца Албанске споменице 1915-1916. подружнице у Ваљеву. – *(Накнадно примљено од секретара Подружнице у јулу 1997. године**

арх. техничар
Зоја Ристовић

директор
Милча Мадрић

у Ваљеву
септембар 1996.